

У моделі Дружкіної М. А. схематично зображено процес розробки й прийняття управлінських рішень на основі наявної інформації та враховуючи мету експортної діяльності та існуючі обмеження. В результаті виконання процесу управління відбувається оптимізація використання експортного потенціалу.

На думку автора, підхід управління експортним потенціалом, сформований Маніним П. В., відповідає головним принципам щодо систем управління: оцінка та аналіз ситуації на кожному етапі управління, а також інтеграція отриманих результатів для формування інформаційного поля формування та прийняття управлінських рішень; об'єктивне співвідношення при врахуванні факторів як внутрішнього, так і зовнішнього середовища; врахування поточної ситуації та перспектив її розвитку; розгляд експортного потенціалу не як статичного, а як динамічного явища.

Етап оцінки та аналізу дозволяє сформувати інформаційну базу для обґрунтування прийняття і реалізації оптимальних управлінських рішень за рахунок уявлення про можливості та обмеження внутрішнього та зовнішнього середовищ підприємства. Розробка місії, цілей та стратегії підприємства відноситься до стратегічного планування діяльності підприємства та визначають напрям розвитку підприємства, а отже, обумовлюють вибір засобів та методів формування експортного потенціалу підприємства та шляхів його реалізації й розвитку.

Механізм управління, запропонований Маніним П. В., є комплексним підходом та має поточний та стратегічний характер. Реалізація даного механізму управління експортним потенціалом підприємства дозволяє досягти реалізації головних функцій та цілей поточного та стратегічного управління. До цілей і функцій, які виконуються на поточному рівні, можна віднести: використання наявного потенціалу і, як наслідок, ефективна діяльність підприємства з виробництва і реалізації продукції; виявлення та оцінка факторів, що впливають на нього, і створення умов для формування та розвитку експортного потенціалу. Заключний етап управління експортним потенціалом підприємства спрямований на оцінку результативності виконання поставлених цілей та стратегії їх досягнення.

Отже, експортний потенціал визначає лише експортні можливості підприємства, але реалізація цих можливостей залежить, насамперед, від ступеня ефективності сформованої системи управління.

Наук. керівн. Бестужева С. В.

Література: 1. Отенко І. П. Стратегічне управління потенціалом підприємства : монографія / І. П. Отенко. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2006. – 254 с. 2. Дружкіна М. А. Ефективність управління експортним потенціалом в Україні : автореф. дис.... канд. екон. 08.05.00 / М. А. Дружкіна ; Інститут економіки УрО РАН. – К., 2008. – 22 с. 3. Волкодавова О. В. Теоретичні та методологічні основи формування та реалізації експортного потенціалу промислових підприємств : дис. 08.00.05 / О. В. Волкодавова. – К., 2007. – 347 с. 4. Манін П. В. Управління експортним потенціалом промислових підприємств (на прикладі підприємств Республіки Мордовія) : дис.... канд. екон. 08.00.05 / П. В. Манін. – К., 2005. – 245 с.

УДК 657.1:631.162

Осипенко А. М.

Студент 4 курсу
факультета економіки и права ХНЭУ

БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ НА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Аннотация. Рассмотрены теоретические аспекты проведения бухгалтерского учета на сельскохозяйственных предприятиях. Определены его главная цель, объекты, задачи, а также основные правила и требования для формирования учетной политики на предприятии.

Анотація. Розглянуто теоретичні аспекти проведення бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах. Визначено його головну мету, об'єкти, завдання, а також основні правила та вимоги для формування облікової політики на підприємстві.

Annotation. The theoretical aspects of accounting for agricultural enterprise are discussed. Its main purpose, objects, tasks, and the basic rules and requirements for the formation of the company's accounting policy have been defined.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, учетная политика, сельское хозяйство, предприятие.

© Осипенко А. М., 2013



Занять лидирующее положение на рынке, повысить эффективность работы персонала, создать оптимальную структуру управления – первоочередные задачи руководителя предприятия. В этих условиях повышаются требования к знаниям об организации бухгалтерского учета на сельскохозяйственных предприятиях, специфике деятельности сельскохозяйственной организации, порядке отражения хозяйственных операций в свете современных требований к информации.

Цель данной работы заключается в изучении бухгалтерского учета на сельскохозяйственных предприятиях.

В рамках данной цели поставлены следующие задачи:

раскрытие содержания и значения бухгалтерского учета;

определение объектов и задач бухгалтерского учета в сельском хозяйстве;

определение требований и правил для формирования учетной политики на сельскохозяйственных предприятиях.

Бухгалтерский учет, если давать ему самое простое определение, – это учет, обобщение и интерпретация финансовой информации. Более детальное определение бухгалтерского учета было дано Американской Ассоциацией Бухгалтеров и выглядит оно следующим образом.

Бухгалтерский учет – это процесс определения, измерения и предоставления экономической информации об организации или любом другом предприятии с целью вынесения обоснованных решений пользователями данной информации [1].

Объектами бухгалтерского учета в сельском хозяйстве являются:

имущество предприятия (основные средства, материально-производственные запасы, нематериальные активы, финансовые вложения, текущие биологические активы и др.);

собственный капитал (уставный капитал, добавочный капитал, резервный капитал, фонды специального назначения, резервы, нераспределенная прибыль);

задолженность других организаций (дебиторская задолженность) и обязательства сторонним организациям и физическим лицам (кредиторская задолженность, кредиты банков, займы);

хозяйственные операции, осуществляемые предприятиями в процессе их деятельности и вызывающие изменения в составе имущества и обязательств.

Главной целью бухгалтерского учета на сельскохозяйственных предприятиях являются анализ, интерпретация и использование экономической информации для выявления тенденций развития предприятия, выбора варианта и принятия управленческих решений. В частности, учетная информация используется на следующих уровнях управления: внутривозвращенном, общехозяйственном и внешнем уровнях управления сельскохозяйственным производством. Кроме информационной, бухгалтерский учет выполняет контрольную функцию, суть которой сводится к иллюстрации выполнения организационного плана и оценке рентабельности каждой отрасли хозяйства, а также к предотвращению отрицательных результатов в работе, нерационального использования ресурсов и, следовательно, к сохранению средств предприятия [2].

С учетом данных функций бухгалтерский учет позволяет сельскохозяйственным предприятиям решать следующие задачи:

формировать полную и достоверную информацию о деятельности предприятия и его имущественном положении, необходимую внутренним пользователям бухгалтерской отчетности (руководителям, учредителям, участникам и собственникам имущества предприятия) и внешним пользователям (инвесторам, поставщикам, кредиторам, налоговым, финансовым, банковским органам и др.);

предоставлять информацию для контроля над соблюдением законодательства при осуществлении организацией хозяйственных операций, наличием и движением имущества и обязательств, использованием материальных, трудовых и финансовых ресурсов согласно утвержденным нормам, нормативам и сметам;

предотвращать негативные явления в хозяйственно-финансовой деятельности предприятия;

выявлять и мобилизовать внутривозвращенные резервы обеспечения финансовой устойчивости предприятия;

осуществлять оценку фактического использования выявленных резервов [3].

При формировании учетной политики на сельскохозяйственных предприятиях необходимо придерживаться следующих требований и правил:

предприятие должно выбирать один способ из нескольких, допускаемых законодательными и нормативными актами по бухгалтерскому учету в Украине. Если по конкретному вопросу в этих документах не установлены способы ведения бухгалтерского учета, то при формировании учетной политики организация самостоятельно разрабатывает необходимый способ, исходя из положений (стандартов) бухгалтерского учета;

выбранные способы должны устанавливаться во всех структурных подразделениях предприятия независимо от места их расположения и функционирования;

при ведении бухгалтерского учета предприятие должно обеспечивать соблюдение в течение отчетного периода принятой учетной политики в отношении отражения отдельных хозяйственных операций и оценки имущества, определяемых по правилам, установленным законодательством в зависимости от условий хозяйствования. Таким образом, принятые предприятием правила должны устанавливаться на длительный (не менее года) срок и не могут меняться в течение отчетного года;

эти правила должны быть закреплены соответствующим внутренним документом (приказом руководителя предприятия, утверждающим Положение об учетной политике);

в том случае, когда предприятие не может сформировать достоверную информацию об объектах, исходя из установленных правил бухгалтерского учета, это должно быть отражено в пояснительной записке [4].

В целом можно сказать о том, что система бухгалтерского учета сельскохозяйственных предприятий зависит от организации многих аспектов: аграрного производства, специализации хозяйства и организационно-правовой формы предприятия, то есть имеет свою специфику. При этом она обладает чертами, характерными для учета в любой отрасли народного хозяйства: учет строится по единому унифицированному плану счетов, применяются типовые регистры бухгалтерского учета и формы, а также методы организации учетных работ.

Научн. рук. Серикова Т. Н.

Литература: 1. Блэк Дж. Введение в бухгалтерский и управленческий учет / Дж. Блэк ; пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 424 с. 2. IV Международная студенческая электронная научная конференция [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.rae.ru/forum2012/> 3. Coolib.Net [Electronic resource]. – Access mode : <http://coolib.net/b/151788/read/> 4. Гаврилюк В. Бухгалтерский учет в сельском хозяйстве в первичных документах и проводках / В. Гаврилюк. – М. : Фактор, 2008. – 480 с.

УДК 331.23(477)

Блудова І. В.

Студент 4 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ

НОВІ ПІДХОДИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ГНУЧКИХ СИСТЕМ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Анотація. Проаналізовано взаємозалежність заробітної плати та продуктивності праці в сучасних умовах. Обґрунтовано необхідність впровадження на вітчизняних підприємствах гнучких систем оплати праці працівників. Запропоновано етапи впровадження гнучкої системи оплати праці на основі показників продуктивності.

Аннотация. Проанализирована взаимозависимость заработной платы и производительности труда в современных условиях. Обоснована необходимость внедрения на отечественных предприятиях гибких систем оплаты труда работников. Предложены этапы внедрения гибкой системы оплаты труда на основе показателей производительности.

Annotation. The interdependence of salary and labour productivity in modern terms is analysed. The necessity of introduction of flexible systems for payment of workers' labour at domestic enterprises is substantiated. The stages of introduction of the flexible system of payment on the basis of indexes of the productivity are offered.

Ключові слова: продуктивність праці, заробітна плата, гнучка система оплати праці.

В умовах ринкової економіки оплата праці займає особливе місце в системі соціально-трудових відносин. Підприємствам надана велика свобода у використанні трудових ресурсів і визначенні форм і розмірів оплати праці співробітників. При цьому співробітники досить вільно можуть вибирати те підприємство, на якому для них будуть найбільш привабливими умови, серед яких оплата праці, яка в першу чергу буде впливати на прийняття рішення про працевлаштування.

Фонд заробітної плати підприємства є істотним елементом розподільних відносин, важливим джерелом фінансових ресурсів підприємства і, в той же час джерелом фінансових ресурсів, які забезпечують життєдіяльність і соціальні потреби працівників підприємства.

У даний час однією з проблем у сфері оплати праці є відсутність методичних положень щодо формування систем оплати праці залежно від показників продуктивності праці. Розробкою даної проблеми займаються багато вітчизняних вчених, серед яких: Вачевська М. Л., Лагутін В. Д., Лаптії І. В., Калина А. В., Куліков Г. Т., Торкатюк В. А. та ін. Ураховуючи те, що багато аспектів оплати та стимулювання праці вже широко розглядалися в научній літературі, автор намагався акцентувати свою увагу саме на взаємозв'язку заробітної плати і продуктивності праці в сучасних умовах.

Мета дослідження – розглянути підходи до впровадження на вітчизняних підприємствах гнучких систем оплати праці на основі показників продуктивності.